



AJUNTAMENT DE GIRONA. CROU [AUTOR DESCONEGUT]

# El primer museu per als gironins

L'actual MAC-Girona és el museu públic més antic de la demarcació

La seu gironina del Museu d'Arqueologia de Catalunya té l'origen en el *Museo Provincial* (1845) i durant dècades fou l'únic de la ciutat. Després van venir el Museu Diocesà (1942), embrió del futur Museu d'Art de Girona (1979), el del Tresor de la Catedral (1952), el d'Història (1960), el del Cinema (1998) i el dels Jueus (2000).

GEMMA DOMÈNECH > TEXT

>> Portalada de l'església de Sant Pere de Galligants, entre 1895-1910.

A baix, detall d'una vitrina amb ceràmica grega del Museu d'Arqueologia al monestir de Sant Pere de Galligants (1905).



AJUNTAMENT DE GIRONA. CROU [A. TV., ED.]

## **M**useo Provincial (1845-1873)

El dia de Sant Narcís de 1870, coincidint amb les Fires de Girona, obre les portes el *Museo Provincial* a les dependències de l'antic monestir de Sant Pere de Galligants. Culmina així un procés que havia començat vint-i-cinc anys abans. El 30 d'octubre de 1845 la Comissió Provincial de Monuments feia públic a través del *Boletín Oficial de la Provincia de Gerona* el desig «de establecer un museo provincial, en el que se recojan cuantos objetos artísticos puedan ser habidos en la provincia». Per aquest motiu feien una crida «á los propietarios y particulares invitándoles á que presenten por sí ó por medio de los respectivos Alcaldes en el Gobierno superior político de esta provincia cuantos fragmentos de estatuas, vasos, lápidas sepulcrales, dedicatorias y monedas antiguas se encuentren, cuyo servicio será recompensado según el interés y valor del objeto presentado». El 1860, la minsa col·lecció de materials arqueològics i artístics aplegada a l'Institut Provincial es trasllada a l'exclaustrat monestir de Galligants. Deu anys des-

prés, les obres per acollir el museu no han acabat, però l'entitat obre les portes amb la intenció d'atraure noves donacions.

## *Museo Provincial de Antigüedades y Bellas Artes* (1873-1933)

Sota la tutela de la Comissió Provincial de Monuments, els primers anys de vida del museu estan marcats pel canvi de nom (ara *Museo de Bellas Artes y Antigüedades*), la continuació de les obres d'adequació de l'espai, l'increment significatiu de la col·lecció amb donacions d'institucions, particulars i artistes i els primers treballs d'inventari i catalogació dels fons.

## **Museu de Galligants** (1933-1939)

La modernització del país i els canvis que porta la República afecten de ple el museu. Se'n catalanitza el nom i, l'any 1933, quan són traspassats a la Generalitat els serveis de Belles Arts i Conservació de Monuments, el museu passa a dependre de la Generalitat. Sense poder cloure els nous projectes empresos, el país ha de fer front a les dramàtiques conseqüències de l'alçament militar de juliol de 1936. Durant la guerra, el Museu de Galli-

**El 1845 la Comissió Provincial de Monuments parlava «de establecer un museo provincial, en el que se recojan cuantos objetos artísticos puedan ser habidos»**

gants passa a dependre d'una nova comissió de patrimoni nomenada pel Comitè Antifeixista de Girona. Tot i les dificultats del moment, els nous gestors projecten noves obres a l'edifici i redissenen el discurs expositiu. La reordenació coincideix amb el creixement dels fons, perquè Galligants actua com un dels dipòsits per a les obres salvades per la comissió en els primers mesos del conflicte.

### **Museo Arqueológico Provincial (1939-1981)**

El 18 de gener de 1939 el museu és incorporat al *Cuerpo Facultativo de Archiveros, Bibliotecarios y Arqueólogos*. Set mesos després, reobre les portes amb un nou nom, *Museo Arqueológico Provincial de Gerona*. Amb més espai expositiu, havia ocupat l'església, i estava lligat al *Ministerio de Educación*. Però la *Comisión Provincial de Monumentos* i la Diputació de Girona, que era qui la finançava, no es resignaran al paper de comparses que els havien reservat. Durant més de vint anys els directors seran nomenats pel *Ministerio*, però la Comissió designarà els conservadors i la Diputació dotarà de personal subaltern el museu. Aquesta dualitat de competències es trenca el juliol de 1961, quan Miquel Oliva Prat, funcionari de la Diputació i conservador del Museu des de 1943, n'assumeix interinament la direcció.

Arribada la dècada dels setanta, les exigències de la museologia moderna aconsellen separar les dues seccions del museu. Els fons artístics medievals i moderns es traslladen al Palau Episcopal —juntament amb els fons del Museu Diocesà creen el Museu d'Art de Girona— mentre que la secció arqueològica resta al monestir.

Tres anys més tard, el museu tanca provisionalment les portes per sotmetre's a importants obres de restauració i rehabilitació.

### **Museu Arqueològic de Girona (1981-1990)**

El novembre de 1981, inaugures les noves instal·lacions del Museu Arqueològic de Girona i les obres de restauració del monument, les lloances que rep l'obra són unànimes a la premsa. El *Punt Diari* titula a la portada



del 12 de novembre: «*El museu de Galligants, un dels millors d'Europa*» i, Miquel Gil Bonancia, al número 97 de la *Revista de Girona*, alaba treballs de reestructuració del museu, amb els quals assegura que «s'ha convertit en modèlic».

### **Museu d'Arqueologia de Catalunya**

L'aprovació al Parlament de Catalunya de la Llei de museus l'any 1990 comporta el traspàs dels museus i els serveis museístics de la Diputació de Girona a la Generalitat de Catalunya. El Museu Arqueològic de Sant Pere de Galligants s'integra al Museu d'Arqueologia de Catalunya, per continuar treballant en la conservació i la difusió del patrimoni arqueològic de les comarques de Girona.

**Gemma Domènech i Casadevall** és investigadora de l'*Institut Català de Recerca en Patrimoni Cultural*.

>> *Vista actual del monestir de Sant Pere de Galligants, seu gironina del Museu d'Arqueologia de Catalunya (MAC-Girona). A l'esquerra, àmfora Lamboglia (segle I aC).*

## **Durant la guerra, el Museu de Galligants passa a dependre d'una nova comissió de patrimoni nomenada pel Comitè Antifeixista de Girona**